

Repertoriumnummer 2021 / 2720
Datum van uitspraak 24 maart 2021
Rolnummer 2018/AR/2178

Uitgifte

Uitgereikt aan	Uitgereikt aan	Uitgereikt aan
op € BUR	op € BUR	op € BUR

Mededeelbaar aan de
ontvanger

Eindarrest

Hof van beroep Antwerpen

Arrest

kamer B8M
burgerlijke zaken

Aangeboden op
Niet te registreren

COVER 01-00002047974-0001-0026-01-01-1

HET HEERENHUIS ANTWERPEN NV,

vertegenwoordigd door dhr
zaakvoerder HET HEERENHUIS ANTWERPEN NV

bijgestaan door mr. DELARUE Dieter en mr. BAETENS Thomas, advocaten te 2000 ANTWERPEN, Wapenstraat 14

tegen het vonnis van de rechtbank van eerste aanleg Antwerpen, afdeling Antwerpen van 16 oktober 2018, met rolnummer 17/6606/A

tegen

1. **STRAK BVBA,**

vertegenwoordigd door mr. PHILIPSEN Geert, advocaat te 2600 BERCHEM (ANTWERPEN), Borsbeeksebrug 36

2. **3L BV,**

vertegenwoordigd door mr. PHILIPSEN Geert, advocaat te 2600 BERCHEM (ANTWERPEN), Borsbeeksebrug 36

3. **VERDON BV,**

vertegenwoordigd door mr. PHILIPSEN Geert, advocaat te 2600 BERCHEM (ANTWERPEN), Borsbeeksebrug 36

4. d [redacted], zaakvoerder STRAK BVBA (thans BV),
wo [redacted]
gemmaeude,

in persoon verschenen ter zitting van 24 februari 2021

bijgestaan door mr. PHILIPSEN Geert, advocaat te 2600 BERCHEM (ANTWERPEN),
Borsbeeksebrug 36

I. TEN GELEIDE

Gelet op de door de wet vereiste meegedeelde procedurestukken waaronder het vonnis van 16 oktober 2018 (17/6606/A) op tegenspraak gewezen door de rechtbank van eerste aanleg Antwerpen (afdeling Antwerpen).

Het bestreden vonnis wordt niet betekend. Het verzoekschrift strekkende tot hoger beroep wordt door de NV HET HEERENHUIS ANTWERPEN neergelegd ter griffie van dit hof op 4 december 2018.

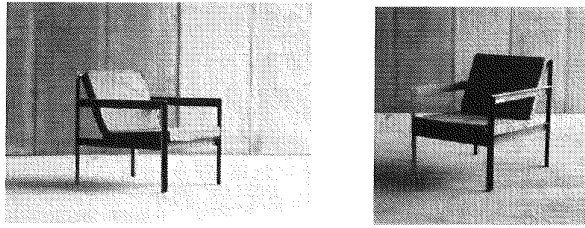
De partijen BV STRAK, BV 3L, BV VERDON en de heer d [redacted] stellen (beperkt) incidenteel hoger beroep in bij conclusies.

Het hoger beroep en het incidenteel beroep werden regelmatig en tijdig neergelegd en zijn toelaatbaar.

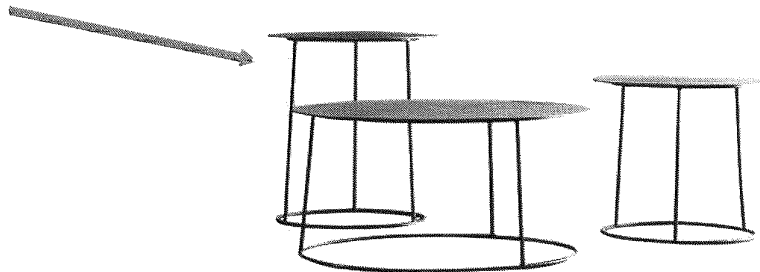
II. FEITEN

1. De NV HET HEERENHUIS ANTWERPEN (hierna aangeduid als “HET HEERENHUIS”) ontwerpt, produceert en verdeelt modellen van tafels, stoelen en fauteuils. De twee modellen voorwerp van onderhavige procedure zijn de volgende:

- De CARGO-Fauteuil die zou dateren 2008:

- De NIMBUS-Bijzettafel die zou dateren van “ten laatste april 2014” en wordt aangeboden in verschillende uitvoeringen (afmetingen, tafelbladen en frame-groottes). De uitvoering voorwerp van onderhavig procedure betreft onderdeel van volgend gamma en concreet het object met pijl aangegeven:

2. HET HEERENHUIS stelt dat ze midden 2017 vaststelde dat de BV STRAK (hierna aangeduid als “STRAK”) en enkele daarmee verwante vennootschappen (concreet de BV 3L (hierna aangeduid als “3L”) en de BV VERDON (hierna aangeduid als “VERDON”)) vermeende reproducties of minstens adaptaties te koop zouden aanbieden van bovenstaande modellen.

De modellen die volgens HET HEERENHUIS een vermeende auteursrechtelijke inbreuk inhouden op bovenstaande modellen zijn de volgende:

Lounge-Fauteuil

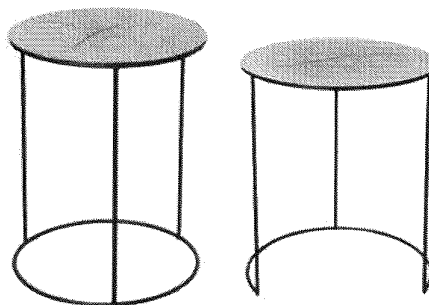
(Afhankelijk van het verkoopkanaal aangeboden onder de modelnaam “Fauteuil Bernard” (als verhandeld door STRAK) dan wel “Erie” of “Eric” (als verhandeld door 3L en VERDON). In het hierna weergegeven arrest wordt dit model aangeduid als “STRAK-Fauteuil”).

Bijzettafel

(Afhankelijk van het verkoopkanaal aangeboden onder de modelnaam “*Bijzettafel Louis*” (als verhandeld door STRAK) dan wel “*Nesting coffee table*” of “*Skala coffee table*” (als verhandeld door 3L en VERDON). In het hierna weergegeven arrest wordt dit model aangeduid als “STRAK-Bijzettafel”.)

De STRAK-Bijzettafel wordt aangeboden in verschillende uitvoeringen:

- *End Grain Natural* – uitvoering (zwart of wit frame en lichte grenen tafelblad uitvoering)
- *Black Pine* (afwerking Fumé) – uitvoering (zwart frame en zeer donker grenen houten tafelblad)
- *Reclaimed Oak* – uitvoering (zwart frame en eiken tafelblad)

3. Op 5 september 2017 legde HET HEERENHUIS een verzoekschrift strekkende tot beslag inzake namaak neer bij de voorzitter van de ondernemingsrechtbank Antwerpen (Afdeling Antwerpen) teneinde beschrijvende maatregelen te bekomen. Bij beschikking van 12 september 2017 werd aan HET HEERENHUIS toelating verstrekt tot het uitvoeren van dergelijke maatregelen. De beschikking werd betekend op 29 april 2017 en uitgevoerd.

Volgens HET HEERENHUIS zou uit het PV van beslag inzake namaak blijken dat de heer d “alles in het werk gesteld (heeft) om de beschrijving te laten mislukken”. Uit het deskundigenverslag zou het volgende blijken:

- De heer d zou de spilfiguur zijn achter de handel in de vermeend inbreukmakende modellen.
- STRAK betreft de vennootschap die de meubelwinkel “FURNIFIED” uitbaat. Via deze winkel zouden meubels en accessoires worden verkocht voornamelijk aan consumenten (B2C). De verkoop zou georganiseerd worden via een online winkel (www.furnished.com) en twee toonzalen (te Antwerpen en Amsterdam). STRAK zou volgende hoeveelheden hebben verhandeld van de STRAK-Fauteuil en STRAK-Bijzettafel:
 - 12 fauteuils verkocht
 - 28 tafeltjes aangekocht
 - 4 tafeltjes verkocht
 - 2 tafeltjes verhuurd.
- Via 3L en VERDON wordt de verkoop georganiseerd aan professionele afnemers (B2B). 3L en VERDON zouden volgende hoeveelheden hebben verhandeld van de STRAK-Fauteuil en STRAK-Bijzettafel:
 - 353 fauteuils aangekocht
 - 706 tafeltjes aangekocht
 - 392 fauteuils verkocht
 - 565 tafeltjes verkocht
- De vermeende reproducties zouden geproduceerd worden in China en aangekocht worden via 3L CHINA (met zetel te Hong Kong).

4. Verder geeft HET HEERENHUIS aan dat de heer d “enkele jaren geleden” instond voor de productie bij HET HEERENHUIS. Deze samenwerking kwam tot een einde, doch HET HEERENHUIS stelt dat zij aan de heer d in het kader van de samenwerking de technische tekeningen overmaakte van bovenstaande modellen waarna de inbreukmakende modellen zouden op de markt zijn verschenen.

5. In hun feitelijke schets voegen geïntimeerden nog het volgende toe (dan wel weerleggen ze enkele van de feitelijke stellingen als geschetst door HET HEERENHUIS):

- VERDON zou zich enkel richten tot de Duitse markt door de uitbating van de Duitse afdeling van het FURNIFIED-online platform.

- De heer [d] is zaakvoerder van 3L (opgericht op 18 oktober 2005) en VERDON (opgericht 23 december 2011) en was tot 31 augustus 2016 ook zaakvoerder van STRAK (opgericht op 27 augustus 2015) die ook haar zetel had op het privé-adres van de heer [d]. Via de vennootschap BV DINO TRADING participeert de heer [d] in het kapitaal van STRAK en VERDON.
- De heer [d] werd inderdaad op 19 mei 2014 benaderd door de zaakvoerder van HET HEERENHUIS om “een fauteuil met metalen frame” te produceren. De heer [d] stelt dat hij namens 3L die opdracht aanvaardde en dat het tot een samenwerking kwam waarbij HET HEERENHUIS “toegang werd verleend tot de volledige catalogus van (geïntimeerden)”. Volgens geïntimeerden stond in die catalogus reeds de fauteuil die HET HEERENHUIS heden als inbreukmakend beschouwt afgebeeld, zodat er geen sprake kan zijn van de stelling dat geïntimeerden pas de desbetreffende fauteuil zouden verhandeld hebben nadat de samenwerking met HET HEERENHUIS tot een einde zou zijn gekomen. In dit licht verwijzen geïntimeerden verder naar de voorstelling van dit ontwerp aan het publiek op 9 maart 2012 (o.m. op de IFFS beurs te Singapore) en op de China Furniture Fair te Shanghai (China) (alsmede de hiermee samenhangende communicatie en foto’s) voorafgaandelijk de bewuste samenwerking.
- Omtrent de STRAK-Bijzettafel wordt aangegeven dat het vermeend inbreukmakend model een onderdeel vormt van een combinatie, waarvan de onderdelen niet afzonderlijk worden verkocht.

III. OORSPRONKELIJKE VORDERINGEN EN VONNIS A QUO

6. Voor de eerste rechter vorderde HET HEERENHUIS als volgt:
- Te horen zeggen voor recht dat geïntimeerden de auteursrechten van HET HEERENHUIS hebben geschonden door de niet toegelaten reproductie en distributie van de CARGO-Fauteuils en de NIMBUS-Bijzettafels;
 - Te horen zeggen voor recht dat deze inbreuken te kwader trouw gebeurden;
 - Geïntimeerden te horen veroordelen tot het stopzetten van de schendingen, onder verbeurte van een dwangsom van € 10.000,00 per in strijd met dit bevel gemaakte reproductie, bewerking of mededeling aan het publiek.
 - Geïntimeerden te horen veroordelen tot betaling van volgende schadevergoeding:
 - in hoofdorde: de veroordeling van
 - 3L, VERDON en de heer [d], in solidum tot betaling van € 263.495,00 wegens gederfde winst en geleden verlies

- STRAK tot betaling van € 9.152,00 wegens gedeerde winst en geleden verlies
 - in ondergeschikte orde: de veroordeling van geïntimeerden (gelet op hun kwade trouw) tot betaling van een schadevergoeding gelijk aan de prijs van de verkochte goederen met bevel aan geïntimeerden hierover opgave te doen.
 - Geïntimeerden te horen veroordelen tot de vernietiging door de daartoe gemachtigde personen in het bijzijn van een gerechtsdeurwaarder die daarvan PV zal opstellen, onder verbeurte van een dwangsom van € 50.000 per dag vertraging.
 - Publicatiemaatregelen te horen bevelen.
7. Geïntimeerden argumenteerden tot de onontvankelijkheid minstens ongegrondheid van de ingestelde vorderingen.
8. De eerste rechter wees de vorderingen als ongegrond af en veroordeelde HET HEERENHUIS tot betaling van de kosten van het geding. De eerste rechter motiveerde als volgt:
- Het ontwerp van de NIMBUS-Bijzettafel is niet oorspronkelijk en geniet geen auteursrechtelijke bescherming.
 - Het ontwerp van de CARGO-Fauteuil (slechts) is oorspronkelijk en geniet dus auteursrechtelijke bescherming doch enkel voor wat betreft het gebruik en vormgeving van de 2 stalen L-profielen. Al de overige elementen worden beschouwd als eigen aan de stijl (zijnde “*minimalistisch industrieel*”). De eerste rechter besluit echter tot geen auteursrechtelijke inbreuk gezien niet alleen het totaalbeeld verschilt tussen de CARGO-Fauteuil en de STRAK-Fauteuil, “*maar evenmin sprake is van het aanwenden van stalen L-profielen zoals (HET HEERENHUIS) dit doet*”.

IV. EISEN IN HOGER BEROEP

9. In haar verzoekschrift strekkende tot hoger beroep verzoekt HET HEERENHUIS haar hoger beroep toelaatbaar en gegrond te verklaren en als dusdanig het bestreden vonnis te hervormen en als volgt opnieuw recht te doen:
- De volgende verklaringen voor recht horen uitspreken:
 - Dat de ontwerpen van de CARGO-Fauteuil en van de NIMBUS-Bijzettafel oorspronkelijk zijn en derhalve beschermd worden door het auteursrecht.

- Dat geïntimeerden de ingeroepen auteursrechten hebben geschonden door de niet toegestane reproductie of minstens adaptatie van de CARGO-Fauteuil en van de NIMBUS-Bijzettafel, alsmede door de distributie van de betreffende reproducties.
- Dat geïntimeerden de betreffende inbreuken te kwader trouw hebben gepleegd.
- Geïntimeerden te horen bevelen de betreffende inbreuken te staken en gestaakt te houden, onder verbeurte van een dwangsom van € 5.000 per in strijd met dit bevel gepleegde inbreuk en per begonnen dag dat de inbreuk blijft bestaan.
- Geïntimeerden te horen veroordelen tot betaling van volgende schadevergoedingen:
 - In hoofdorde: € 215.744,00 ter vergoeding van de gederfde winst en € 56.900,00 ter vergoeding van het geleden verlies.
 - In ondergeschikte orde (en gelet op de kwade trouw in hoofde van geïntimeerden): het bedrag gelijk aan de door geïntimeerden voor de verkochte goederen ontvangen prijs, waarbij te dien einde geïntimeerden bevolen moeten worden opgave te doen van alle relevante cijfers.
- Geïntimeerden te horen bevelen de inbreukmakende reproducties die ze nog in stock of onder zich zouden hebben op hun kosten te vernietigen, uiterlijk dertig dagen na de datum van het te vellen arrest, onder verbeurte van een dwangsom van € 10.000 per begonnen dag vertraging.
- De publicatie te horen bevelen van het tussen te komen arrest:
 - In de eerste edities van de magazines “*Stijlvol Wonen*” en “*Weekend Knack*” op initiatief van HET HEERENHUIS en op kosten van geïntimeerden, waarbij deze kosten invorderbaar zijn bij het vertoon van de desbetreffende facturen van de betrokken uitgevers.
 - Door geïntimeerden op de thuispagina van de website www.furnished.com in een duidelijk leesbare tekst, voor een periode van 30 aaneengesloten kalenderdagen, te starten 30 kalenderdagen na datum van het arrest, op straffe van een dwangsom van € 10.000 per begonnen dag vertraging.
- Geïntimeerden, hoofdelijk en in solidum, te veroordelen tot de betaling van alle kosten van het geding, inclusief:
 - De kosten voor het beslag inzake namaak: € 22.105,09.
 - De dagvaardingskosten eerste aanleg: € 513,17.
 - Rolrecht hoger beroep: € 230,00
 - Rechtsplegingsvergoeding eerste aanleg: € 8.400
 - Rechtsplegingsvergoeding hoger beroep: € 8.400

10. Geïntimeerden verzoeken het hoger beroep af te wijzen als ongegrond. Ze verzoeken de bestreden beslissing te bevestigen met uitzondering van het hiernavolgende:

- Te zeggen voor recht dat de eerste rechter *ultra petita* oordeelde daar waar die auteursrechtelijke bescherming toekende aan de wijze waarop HET HEERENHUIS de L-profielen van haar CARGO-Fauteuil positioneert, minstens te horen zeggen voor recht dat het gebruik van de L-profielen niet voor auteursrechtelijke bescherming vatbaar is.

Tenslotte verzoeken geïntimeerden HET HEERENHUIS te horen veroordelen tot betaling van de kosten van het geding (waarbij de rechtsplegingsvergoeding per aanleg wordt begroot op € 8.400).

V. BEOORDELING

V.A. Hoedanigheid in hoofd van HET HEERENHUIS

11. HET HEERENHUIS beroept zich rechtmatig op het (feitelijk) vermoeden van auteursrechthebbende in de zin van artikel XI.170 lid 2 WER verwijzend naar de naamsvermelding op de schetsen (zie infra onder randnr. 13) alsmede de mededeling aan het publiek (via haar website). Het komt aan geïntimeerden toe om het bewijs (minstens een begin van bewijs) aan te reiken van het bestaan van rechten in hoofde van een derde m.b.t. deze werken die het vermelde vermoeden zou kunnen doorkruisen. Geïntimeerden dragen hiertoe onvoldoende elementen aan.

12. Ten overvloede wijst HET HEERENHUIS terecht op haar hoedanigheid van “*betrokkene*” in de zin van artikel XII.19 § 2 WER en “*benadeelde*” in de zin van artikel XI.335 WER (en dit als producent en verdeler van de vermeend auteursrechtelijk beschermde werken) om in rechte te kunnen optreden tegen vermeend auteursrechtelijke inbreuken.

V.B. Creatiedata van de NIMBUS-Bijzettafel en de CARGO-Fauteuil

13. In se wordt de ontwerpdata van de vermeend oorspronkelijk modellen (NIMBUS-Bijzettafel en CARGO-Fauteuil) niet betwist. HET HEERENHUIS legt hieromtrent aangetekende schrijvens voor waarin schetsen van de respectievelijke modellen werden bijgesloten (met vermelding van HET HEERENHUIS).

Volledigheidshalve geeft het hof aan dat enkel fotografische weergaven van reeds geopende aangetekende schrijvens worden voorgelegd zonder dat met zekerheid kan worden nagegaan of de weergegeven inhoud overeenstemt met de inhoud van de enveloppes waarop een datum wordt weergegeven. Het zou de rechtszekerheid ten goede zijn gekomen moesten deze enveloppes hetzij geopend zijn voor de rechtbank in het kader van een gerechtelijk procedure hetzij in het bijzijn van een deurwaarder of notaris voorafgaandelijk (of lopende) de gerechtelijke procedure.

In de navolgende beoordeling gaat het hof uit van volgende (uiterlijke) createdata als weergegeven op de enveloppes van de aangetekend schrijvens:

- NIMBUS-Bijzettafel: 28 april 2014
- CARGO-Fauteuil: 11 augustus 2008

V.C. De auteursrechtelijke drempelvoorwaarden en wisselwerking met de inbreukbeoordeling

14. Een werk ontleent zijn auteursrechtelijke beschermbaar karakter uit zijn oorspronkelijkheid. Het begrip “oorspronkelijkheid” werd ingevuld door het Hof van Justitie in de mijlpaalarresten *Infopaq* (HvJEU, 16 juli 2009, nr. C-5/08, ECLI:EU:C.2009:564) en *Painer* (HvJEU, 11 december 2011, nr. C-145/10, ECLI:EU:C.2011:789) en verder bevestigd en/of uitgediept o.a. in de arresten *Cofemel* (HvJEU, 12 september 2019, nr. C-683/17, ECLI:EU:C.2019:721) en *Brompton* (HvJEU, 11 juni 2020, nr. C-833/18, ECLI:EU:C.2020:461). De Unierechtelijke vereiste van “oorspronkelijkheid” werd in *Infopaq* (r.o. 37) ingevuld door aan te geven dat aan deze voorwaarde is voldaan indien het werk een “eigen intellectuele schepping” van de auteur betreft. Een “eigen intellectuele schepping” kan worden aangenomen indien deze “een uitdrukking betreft van diens persoonlijkheid” (*Painer* r.o. 88). Dergelijke “uitdrukking” kan worden aangenomen “wanneer de auteur bij het maken van zijn werk zijn creatieve werkzaamheden tot uiting heeft kunnen brengen door het maken van vrije en creatieve keuzes” (*Painer* r.o. 89 en *Cofemel*, r.o. 29-30). In zijn/haar beoordeling mag de rechter zich verder niet laten leiden door de esthetische eigenschappen van een vermeend auteursrechtelijk beschermd werk. Of door de vrije en creatieve keuzes al dan niet een bepaald esthetisch (kunstzinnig) effect wordt bereikt is niet aan de orde. Verder dient abstractie te worden gemaakt van het gegeven dat deze vrije en creatieve keuzes voor de hand zouden liggen. Enige “inventiviteitsvereisten op creatief vlak” zijn vreemd aan de auteursrechtelijke beschermingsvoorwaarden.

15. Bij de invulling van het bovenstaande kan een spanningsveld ontstaan indien bv. het werk een “functioneel karakter” heeft (hetgeen een zekere beperking inhoudt van de

creatieve keuzes net door het moeten voldoen aan de functionele vereisten) en/of indien het werk zich situeert binnen bepaalde stijl (hetgeen een overname inhoudt van stijlelementen).

Tussen partijen bestaat geen betwisting dat het functioneel karakter van een (bijzet)tafeltje dan wel fauteuil voldoende ruimte laat voor een auteur (ontwerper) om creatieve keuzes te maken die losstaan van het louter functionele. Evenmin wordt betwist dat binnen een bepaalde stijl nog steeds auteursrechtelijke bescherming kan worden toegedicht aan (meubel-) objecten.

16. In de beoordeling of de ontwerpen van HET HEERENHUIS al dan niet auteursrechtelijke bescherming toekomt, dient het hof concreet na te gaan of door het overnemen van (enkel) stijlelementen in een bepaald meubelontwerp er nog sprake kan zijn van auteursrechtelijke bescherming. Om dit te kunnen beoordelen, dient te worden nagegaan wat juist een “stijl” (en specifiek in de meubelsector) is.

Er kan niet betwist worden dat verschillende (meubel)stijlen bestaan (zonder op enige wijze uitputtend te zijn kan worden gewezen op Empire, Cottage, Industriële, Minimalistische, Jugendstil, Art Nouveau, Biedermeier, ...) doch evenmin dat een geijkte definitie van een bepaalde stijl (in casu een “industriële” stijl) voorhanden is. Minstens wordt dergelijke definitie (inhoudende stijlelementen – zie infra) niet aangereikt.

Of een meubel tot een bepaalde stijl (of stijlen) kan worden teruggebracht, wordt ingegeven door de (mate van) overname van elementen die terug te vinden zijn binnen een bepaalde stijl (of stijlen) (de “stijlelementen”). Stijlelementen zijn divers en zullen zelden terug te vinden zijn in één specifiek object. Eigen aan een meubel toebehorend binnen een bepaalde stijl is dan ook een samengaan (combinatie) van meerdere (overwegende) stijlelementen toebehorend aan deze stijl.

17. Gezien de meerderheid van meubelontwerpen vertrekken vanuit een bepaalde stijl (al dan niet aansluitend aan een woon/architecturale-stijl) onderscheidt het hof (zonder op enige wijze uitputtend te zijn) 3 mogelijkheden in het (meubel-)ontwerpen waardoor een object auteursrechtelijke bescherming kan toekomen:

- Uit het louter samenbrengen van algemeen gekende stijlelementen (die op zich niet beschermbaar zijn) kan een voldoende creatieve keuze blijken in hoofde van de auteur (ontwerper) waardoor het werk aan de auteursrechtelijke drempel van bescherming zal voldoen. Hierdoor zal het verkregen geheel zich onderscheiden

van andere uitvoeringen en kan worden aangenomen dat het de eigen stempel van de auteur (ontwerper) belichaamt. Dit is bv. mogelijk doordat stijlelementen eigen aan een stijl doch niet eigen aan de meubelvormgeving worden geïntegreerd in een meubel.

- Uit het samenbrengen van algemeen gekende stijlelementen (die op zich niet beschermbaar zijn) met stijlelementen eigen aan een andere stijl (die op zich evenmin beschermbaar zijn) kan een voldoende creatieve keuze blijken in hoofde van de auteur (ontwerper) waardoor het werk aan de auteursrechtelijke drempel van bescherming zal voldoen.
- Uit het samenbrengen van de algemeen bekende stijlelementen (die op zich niet beschermbaar zijn) waarbij een bepaald stijlelement (of meerdere) op een dusdanige wijze wordt (worden) uitgewerkt dat aan het werk in zijn geheel auteursrechtelijke bescherming toekomt. Een object wordt immers gekarakteriseerd door de interferentie tussen stijlelementen waardoor bepaalde stijlelementen zodanig kunnen doorwerken op het geheel en als het ware gaan overheersen op de overige stijlelementen hetgeen kan leiden tot een oorspronkelijke vormgeving. De doorwerking van dergelijke stijlelementen kan dus als gevolg hebben dat een werk als auteursrechtelijk beschermd wordt beschouwd zélf indien dezelfde combinatie is terug te vinden in eerdere werken doch niet met dezelfde doorwerking van een of meerdere stijlelementen. Het is dan niet dit uitgewerkt element (of elementen) *op zich* dat (die) auteursrechtelijke bescherming toekomt (toekomen) doch wel het gehele ontwerp waarvan het uitgewerkte stijlelement (of elementen) deel uitmaakt. In die zin dient het hoger beroep alsmede het incidenteel hoger beroep reeds gegrond te worden verklaard waar partijen zich beiden (lijken te) verzetten tegen de auteursrechtelijke bescherming die door de eerste rechter werd verleend op *enkel* het gebruik van de L-profielen.

Deze theoretische ontwerp-mogelijkheden worden concreet ingevuld door het gecreëerde *totaalbeeld* (of *totaalindruk*) dat aan het werk zijn oorspronkelijk karakter kan verlenen.

18. In het verlengde van het bovenstaande kan het hof zich niet vinden in de argumentatie van HET HEERENHUIS dat *enkel* een “compacte” voorbekendheid (anterioriteit) oorspronkelijkheid-schadend zou zijn. Uiteraard zal een “compacte” voorbekendheid (anterioriteit) mogelijk kunnen wijzen op het gegeven dat de keuzes niet de uitwerking betreffen van een creatief keuzeproces.

Doch ook niet-compacte voorbekendheden kunnen oorspronkelijkheid-schadend zijn. Immers anders dan het octrooirecht (van waaruit dit begrip van “compacte voorbekendheid” blijkbaar wordt geput en waar de “nieuwheid” als één van de drempelvoorwaarden geldt), dient een voorwerp allerminst “nieuw” te zijn om als oorspronkelijk te worden beschouwd. Uit het bestaan van (meestal verschillende) niet-compacte voorbekendheden zou kunnen geoordeeld worden dat een object niet oorspronkelijk is indien wordt geoordeeld dat het samenbrengen van de verschillende stijlelementen niet wijst op een creatief keuzeprocess (hetgeen veruitwendigd wordt in een “banaal” totaalbeeld).

19. De beoordeling van de auteursrechtelijke drempelvoorwaarden noodzaakt de auteur (of rechthebbende) invulling te geven aan de elementen die volgens hem/haar het oorspronkelijk karakter van het werk bepalen (de zogenaamde “stelplicht”). De vereiste van stelplicht ligt in het verlengde van de bewijslast in hoofde van HET HEERENHUIS op wie de subjectieve bewijslast rust omtrent het door haar aangedragen rechtsfeit (in casu van auteursrechtelijk beschermd werk).

Het hof maakt trouwens abstractie van de invulling die HET HEERENHUIS geeft aan haar stelplicht door in de voetnoot aan te geven dat de weergegeven respectievelijke lijsten een “niet-limitatieve opsomming” betreffen van de “meest essentiële elementen”. Het hof zal in haar beoordeling enkel kennis nemen van deze elementen die HET HEERENHUIS aangeeft in haar lijst en hiermee het totaalbeeld dat wordt gecreëerd invullen. Het hof kan geen alternatieve “essentiële elementen” toevoegen die zouden bijdragen tot de oorspronkelijkheidsvereiste (hetgeen het recht van verdediging zou schaden) doch enkel de aangegeven essentiële elementen beperken.

Verder lijken geïntimeerden in pleidooien aan te geven dat HET HEERENHUIS haar stelplicht als het ware diende in te vullen bij de creatie van de modellen of kort erna. Dit is een non-discussie aangezien er geen enkel wettelijk voorschrift bestaat dat zou inhouden dat een auteur (tijdens of kort na zijn creatie) dient aan te geven waarom zijn werk voldoet aan de auteursrechtelijke drempelvoorwaarden. Waar het auteursrecht ontstaat bij de creatie van het werk, dient uiteraard op dat moment niet te worden nagegaan of het werk voldoet aan auteursrechtelijke bescherming. Het aangeven van de elementen die wijzen op het voldoen aan auteursrechtelijke bescherming gebeurt (bijna) steeds op het moment dat een vermeende inbreuk van het werk wordt vastgesteld. De auteur (of rechthebbende) zal dan in het kader van de procedure dienen aan te geven aan de hand van concrete elementen waarom zijn werk voldoet aan de auteursrechtelijke drempelvoorwaarden.

20. In het licht van de stelplicht past het te wijzen op de wisselwerking tussen (de beoordeling omtrent) de oorspronkelijkheidsvoorwaarden en (de beoordeling omtrent) de inbreukvraag.

De stelplicht zal immers een zekere kwetsbaarheid voor de auteur (of rechthebbende) inhouden aangezien hij/zij dient aan te geven welke concrete elementen wijzen op het auteursrechtelijke beschermd karakter (die als dusdanig het totaalbeeld bepalen) én die onmiddellijk zullen doorwerken in de beoordeling van de inbreukvraag (waarbij de rechter de totaalbeelden tussen werk en vermeend inbreuk zal dienen te vergelijken). De oorspronkelijkheidsvoorwaarden werken concreet door in de beschermingsomvang van het werk (de inbreukvraag) aangezien er sprake is van een inbreuk indien verschillende elementen of één van de elementen die de originaliteit van het werk uitmaken worden overgenomen door het vermeend inbreukmakend object (en als dusdanig een overname van het totaalbeeld met zich meebrengt).

Volledigheidshalve wordt aangegeven dat inderdaad bij de inbreukbeoordeling eerder dient rekening te worden gehouden met de punten van gelijkenis dan met de punten (elementen) van verschil, doch dit dient ingevuld te worden in nauwe relatie met deze punten (elementen) die als noodzakelijk werden geacht om aan het werk auteursrechtelijke bescherming toe te kennen. Het is dan ook mogelijk dat het vermeend inbreukmakend object op zéér veel punten (elementen) gelijkenissen vertoont met het originele werk, doch niet op deze die als doorslaggevend werden beschouwd (en als dusdanig doorwerkend in het totaalbeeld) om het oorspronkelijkheid toe te eigenen, zodat de auteursrechtelijke inbreuk niet zal worden aanvaard.

Immers indien abstractie zou worden gemaakt van de punten (elementen) in de aangereikte combinatie van stijlelementen die het werk zijn oorspronkelijk karakter zouden geven dan ontstaat het gevaar dat bij het aanvaarden van een inbreuk, de beschermingsomvang van het oorspronkelijk werk al te veel zou doorwerken op niet beschermbare stijlelementen. Er dient dan ook voorkomen te worden dat door abstractie te maken van deze elementen en louter te focussen op de gelijkenissen van het geheel, de auteur (of rechthebbende) bescherming zou toekomen op stijlelementen die eigen zijn aan de stijl op zich. Of nog anders gezegd: door abstractie te maken van de elementen (of combinatie van elementen) in de inbreukvraag ontstaat het gevaar dat het totaalbeeld van het werk als dusdanig wordt aangepast dat het op zich niet meer voldoet aan de oorspronkelijkheidsvoorwaarden.

21. De beoordeling van zowel de oorspronkelijkheidsvereisten als de inbreuk dient synthetisch te gebeuren waarbij dient rekening te worden gehouden zowel met het

totaalbeeld van de creatie als het totaalbeeld van respectievelijk de voorbekendheid (anterioriteit) dan wel het vermeend inbreukmakend object. Hierbij is niet zozeer de perceptie van de gemiddelde aanschouwer met een gemiddeld aandachtniveau bepalend. Het auteursrecht beschermt immers het werk op zich *in abstracto* en niet de voor de hand liggende (perceptuele) gewaarwording van het werk.

22. In dit algemeen deel van het arrest past het ten slotte na te gaan in welke mate *posterioriteiten* een invloed kunnen hebben op de beoordeling van de oorspronkelijkheid. Het bestaan van dergelijke posterioriteiten zou eventueel kunnen wijzen op de banaliteit van bepaalde keuzes, doch het bestaan van een later werk met dezelfde stijlelementen en/of overheersende elementen op het totaalbeeld kunnen niet verhinderen dat een eerder werk als oorspronkelijk wordt beschouwd.

Volledigheidshalve kan wel worden aangegeven dat het bestaan van posterioriteiten (al dan niet volledig overeenstemmend met het oorspronkelijke ontwerp en binnen een bepaalde stijl) eventueel een invloed kan hebben op de schadebepaling (in het kader van al dan niet substitueerbaarheid van het inbreukmakende en oorspronkelijke object), doch deze beoordeling zal pas dienen gemaakt te worden indien de oorspronkelijkheidsbeoordeling en inbreukbeoordeling werd gemaakt.

V.D. Toepassing van de contouren van de auteursrechtelijke drempelvoorwaarden op de NIMBUS-Bijzettafel en de CARGO-Fauteuil

23. Het hoger beroep wordt hieromtrent gegrond verklaard. Het hof oordeelt dat zowel aan de NIMBUS-Bijzettafel als de CARGO-Fauteuil auteursrechtelijke bescherming dient te worden verleend. De bestreden beslissing wordt dan ook hervormd. Het hof motiveert als volgt:

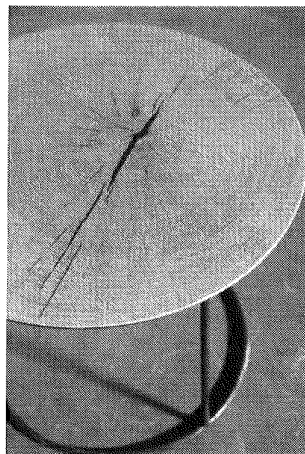
V.D.1. De NIMBUS-Bijzettafel

24. De NIMBUS-Bijzettafel voldoet aan de auteursrechtelijke drempelvoorwaarden aangezien de hierna weergegeven combinatie als oorspronkelijk wordt beschouwd (in de zin dat het meubel het resultaat is van vrije en creatieve keuzes van de ontwerper) waarbij voornamelijk een gebruik van de twee verschillende “*schijven*” (een dunne metalen plaat met daarboven dunne laag kops houtfineer waarbij een contrasterende vulling wordt gebruikt voor barsten en andere “*defecten*” in het hout) die als het ware zwevend op het frame liggen als oorspronkelijkheid-doorwegend element wordt beschouwd en die als dusdanig het werk als geheel een oorspronkelijk totaalbeeld verstrekken:

- De (combinatie van de) materialen:
 - Het tafelblad: twee verschillende “schijven” een dunne metalen plaat met daarbovenop een dunne laag kops houtfineer.
 - Het onderstel: dunne, ronde, zwarte metalen stangen.
 - Contrasterende donkere vulling voor de barsten en andere “defecten” in het hout.
- De constructie
 - Drie smeedijzeren poten die bovenaan (onzichtbaar) én onderaan (zichtbaar) worden verbonden door een even dunne smeedijzeren “ring” waardoor een zwevend effect wordt verkregen van het tafelblad.
 - Afstand tussen de drie tafelpoten op de cirkelvormige basis (bij benadering) even lang.
 - Bovenaanzicht als doorsnede van een boomstam, extra geaccentueerd door opvulling van de spleten met contrasterende kleur dat zwevend op het geheel ligt.
- De (combinatie van) kleuren
 - Tafelblad: donker metalen blad met laagje licht eiken fineer met donkere vulling.
 - Onderstel: zwart.

25. Concreet zorgt de combinatie van de twee schijven voor een als het ware zwevende structuur van het tafelblad dat verder haar oorspronkelijk karakter verkrijgt door de invulling (inkleuring) van de nerven, hetgeen als volgt fotografisch kan worden weergegeven:

26. Het is net door de combinatie van het zwevende tafelblad met het (generfde) houten tafelblad (met ingekleurde defecten) met de andere stijlelementen dat de NIMBUS-Bijzettafel zich (beperkt doch voldoende in het licht van de oorspronkelijkheidsvereiste) onderscheidt van de voorbekendheid (anterioriteit) die terug te vinden is in het eerder ontworpen BREESE-model (van SVEDESE en ontworpen door M. Förster) en hierna weergegeven:

V.D.2. CARGO-Fauteuil

27. De CARGO-Fauteuil voldoet aan de auteursrechtelijke drempelvoorwaarden aangezien de hierna weergegeven combinatie als oorspronkelijk wordt beschouwd (in de zin dat het meubel het resultaat is van vrije en creatieve keuzes van de ontwerper) waarbij voornamelijk het gebruik van de gecombineerde metalen L-profielen (profielen met slechts 2 zijdes) én dit in combinatie met een constructie waarbij het rugkussen bovenaan lijkt te steunen op een verticaal frame dat uitstijgt boven het hoogste L-profiel (waardoor een

rechte hoek wordt verkregen met dit hoogste L-profiel) als oorspronkelijk-doorwegend element wordt beschouwd en die als dusdanig het werk als geheel een oorspronkelijk totaalbeeld verstrekken:

- De (combinatie van de) materialen:
 - Het zitvlak en de rugleuning: in stof of leder
 - Het kader: staal
 - De armleuningen: een dun laagje hout gelijmd op een stalen L-profiel.
- De constructie
 - Het kader is samengesteld uit metalen L-profielen (profielen met slechts 2 zijdes)
 - Het kader bevat enkel rechte hoeken waarbij de armleuningen en het basisvlak evenwijdig lopen en waarbij het rugkussen bovenaan lijkt te steunen op een verticaal frame dat uitsteekt boven het hoogste L-profiel.
 - De bovenkant van de armleuningen is bedekt met een dun laagje hout.
 - De voor- en achterpoten zijn met elkaar verbonden door L-profielen van de armleuningen en van het zitvlak, zodat er vanuit zijaanzicht twee (bij benadering) even grote rechthoeken ontstaan.
 - De rugleuning wordt niet loodrecht tegen het zitkussen geplaatst, maar loopt schuin richting de bovenkant van het metalen kader. Hierdoor vormen het zitvlak en de rugleuning vanuit zijaanzicht een zeer kenmerkende stompe hoek.
 - Het kussen van de rugleuning steunt tegen verschillende evenwijdig lopende en opvallende platte verticale metalen steunen, welke het zitvlak verbinden met de bovenzijde van de rugleuning.

28. Het is door het gebruik van de gecombineerde metalen L-profielen (profielen met slechts 2 zijdes) én dit in combinatie met een constructie waarbij het rugkussen bovenaan lijkt te steunen op een verticaal frame dat uitstijgt boven het hoogste L-profiel (waardoor een rechte hoek wordt verkregen met dit hoogste L-profiel) en de overige stijlelementen dat de CARGO-Fauteuil zich (voldoende in het licht van de oorspronkelijkheidsvereiste) onderscheidt van de volgende voorbekendheden:

		
Model Martin VISSER (Dutch Lounge Chair)(1950)	Model Martin VISSER (ATTR Lounge Chair)(1960)	CISCO BROTHERS (Alcott Chair)
		
Model Hein STOLLE Fauteuil sz30/sz60	Model G. VAN DER SLUIS 36DLA Chair	CARGO-Fauteuil

Volledigheidshalve wordt aangegeven dat de overige modellen die als mogelijke voorbekendheid (anterioriteit) worden aangedragen ter beoordeling van de oorspronkelijkheid op de creatie-datum ofwel dateren van na de onder randnr. 13 weergegeven uiterlijke creatiedatum van de CARGO-Fauteuil dan wel dat geen (tegenstelbare) datum wordt aangereikt.

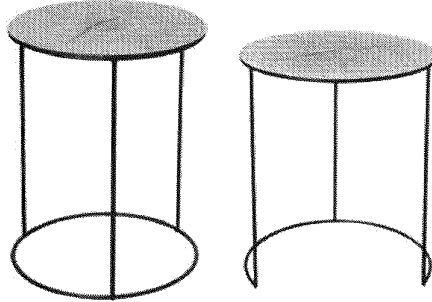
V.E. Toepassing van de contouren van de auteursrechtelijke inbreuksvoorwaarden op de vermeend inbreukmakende modellen

29. Het hoger beroep wordt hieromtrent ongegrond verklaard. Het hof oordeelt dat de STRAK-Bijzettafel evenals het STRAK-Fauteuil niet als een auteursrechtelijke inbreuk worden beschouwd op respectievelijk de NIMBUS-Bijzettafel en CARGO-Fauteuil. Het hof motiveert als volgt:

VI.E.1. NIMBUS-Bijzettafel versus STRAK-Bijzettafel

30. Inleidend wordt aangegeven dat HET HEERENHUIS, zoals in pleidooien aangegeven, zich verzet tegen beide modellen van de STRAK-Bijzettafel (i.e. het model met volledige

cirkelvoet als het model met uitsparing in de cirkelvoet) doch enkel deze modellen waarbij het frame in zwart staal is uitgevoerd.

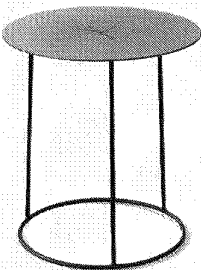
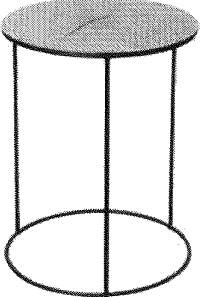

31. Of het model nu in combinatie-vorm wordt aangeboden of afzonderlijk doet trouwens niets af aan het gegeven of de modellen (al dan niet) afzonderlijk als een auteursrechtelijke inbreuk kunnen worden beschouwd. Immers anders dan het merkenrecht dient het hof niet na te gaan of er “*overeenstemming*” bestaat tussen de modellen bij het relevante publiek (en de wijze waarop dit publiek de modellen percipieert), doch dient het hof na te gaan of in toepassing van artikel XI.165 WER er sprake is van een reproductie van het oorspronkelijke werk (zie ook randnr. **21**) en dit in *abstracto*.

32. De modellen die dienen vergeleken te worden zijn de volgende:

V.E.1.a. NIMBUS-Bijzettafel versus de STRAK-Bijzettafel (cirkelvormige voet)

33. De voorwerpen voor de invulling van artikel XI.165 WER zijn de volgende:

NIMBUS-Bijzettafel (oorspronkelijk werk)	STRAK-Bijzettafel (cirkelvormige voet)
	

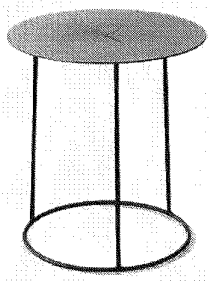
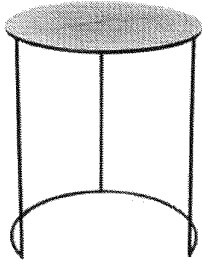

34. Er wordt geen auteursrechtelijke inbreuk (in de zin van artikel XI.165 WER inhoudende een reproductie) aangenomen aangezien het element dat het hof oordeelde als overheersend in het totaalbeeld om de NIMBUS-Bijzettafel als auteursrechtelijk beschermd werk te beschouwen niet (of minstens onvoldoende) aanwezig is bij het hierboven weergegeven model (STRAK-Bijzettafel) zodat er een verschillende totaalindruk ontstaat bij de respectievelijke objecten.

Concreet wijst het hof erop dat bij het vermeend inbreukmakend model geen gebruik wordt gemaakt van twee schijven (en zij het in mindere mate dat de invulling van de barsten minder uitgesproken is t.o.v. het origineel). Deze verschillende uitvoering heeft als gevolg dat het effect van het als het ware “zwevend” tafelblad (bij de NIMBUS-Bijzettafel) niet terug te vinden is bij het hierboven weergegeven model van de STRAK-Bijzettafel waar de nadruk meer ligt op de stalen structuur met volstrekte evenwijdigheid (parallel) tussen de cirkelvormige voet en de cirkelvormige draagstructuur voor het tafelblad waarin als het ware een (generfde) houten tafelblad werd *ingebed*. De beperkte overeenstemming tussen de (generfde) houten tafelbladen (met ingekleurde defecten) en de overige elementen van overeenstemming worden dan ook gesublimeerd door de bepalende constructie van het frame van de STRAK-Bijzettafel hetgeen haar een verschillend totaalbeeld geeft.

V.E.1.b. NIMBUS-Bijzettafel versus de STRAK-Bijzettafel (uitgespaarde cirkelvormige voet)

35. De voorwerpen voor de invulling van artikel XI.165 WER zijn de volgende:

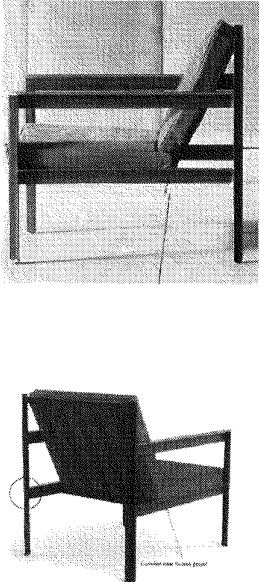
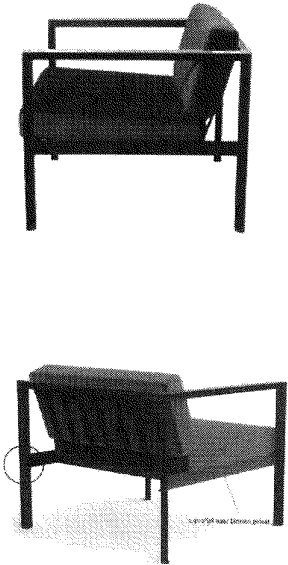
NIMBUS-Bijzettafel (oorspronkelijk werk)	STRAK-Bijzettafel (cirkelvormige voet met uitsparing)
	

36. In se kan worden verwezen naar de beoordeling onder randnr. 34, doch uiteraard met dit belangrijke onderscheid dat de volstreckte evenwijdigheid (parallel) tussen de voet en de draagstructuur van het tafelblad beperkt kan worden hernomen. Doch net het gegeven dat de voet van het hierboven weergegeven model van de STRAK-Bijzettafel een uitsparing heeft, heeft als gevolg dat naast de verschillende draagstructuur van het tafelblad (waardoor het effect van een *zwevend* tafelblad niet aanwezig is in bovenstaand model van de STRAK-Bijzettafel), eveneens de (onderbroken cirkelvormige) voet een dusdanig effect creëert dat een verschillende totaalbeeld wordt gecreëerd tussen de verschillende objecten.

V.E.2. CARGO-Fauteuil versus STRAK-Fauteuil

37. De voorwerpen voor de invulling van artikel XI.165 WER zijn de volgende:

CARGO-Fauteuil (oorspronkelijk werk)	STRAK-Fauteuil
	

38. Er wordt geen auteursrechtelijke inbreuk (in de zin van artikel XI.165 WER een reproductie) aangenomen aangezien de elementen die het hof oordeelde als overheersend in het totaalbeeld om de CARGO-Fauteuil als auteursrechtelijk beschermd werk te beschouwen niet (of minstens onvoldoende) aanwezig zijn bij het hierboven weergegeven model (STRAK-Fauteuil) zodat er een verschillende totaalindruk ontstaat bij de respectievelijke objecten.

Concreet wijst het hof erop dat bij het vermeend inbreukmakend model géén gebruik wordt gemaakt van gecombineerde metalen L-profielen (profielen met slechts 2 zijdes) én dit in combinatie met een constructie waarbij het rugkussen bovenaan lijkt te steunen op een verticaal frame dat uitstijgt boven het hoogste L-profiel (waardoor een rechte hoek wordt verkregen met dit hoogste L-profiel).

Het is voornamelijk het gebrek aan overeenstemmende frame-constructie waarbij de rugleuning steunt op een verticaal frame dat uitstijgt boven het hoogste L-profiel (waardoor een rechte hoek wordt verkregen met dit hoogste L-profiel) die aan de STRAK-Fauteuil een ander totaalbeeld geeft vanuit welke hoek dit ook wordt bekeken. Uit deze verschillende frame-constructie volgt ook een verschillende grootte van rugkussen en -steun die eveneens bepalend is voor het totaalbeeld.

V.F. Inbreuk op (“minstens”) de adaptatierechten

39. HET HEERENHUIS maakt in haar vorderingen melding van een auteursrechtelijke inbreuk door de niet toegestane reproductie “of *minstens adaptatie*” van de respectievelijke werken. Het adaptatie-recht vormt in se een onderdeel van het reproductie-recht. Het adaptatie-recht verleent de auteur (of de rechthebbende) het recht zich te verzetten tegen de overname van oorspronkelijke elementen van het werk.

Het hof merkt op dat HET HEERENHUIS, naast de vermelding “*minstens*”, geen concrete argumentatie aanreikt waarom de STRAK-Fauteuil dan wel de STRAK-Bijzettafel een ongeoorloofde adaptatie zou inhouden van respectievelijk de CARGO-Fauteuil en de NIMBUS-Bijzettafel. Het hof kan zich dan ook beperken te verwijzen naar het gebrek aan overname van de als oorspronkelijk beschouwde overheersende elementen op het totaalbeeld van de auteursrechtelijk werken waardoor van een inbreukmakende adaptatie geen sprake kan zijn.

De gestelde oorspronkelijke vordering wordt dan ook ongegrond verklaard en de bestreden beslissing wordt bevestigd waar geoordeeld werd tot geen inbreuk (in zijn algemeenheid) op de auteursrechten.

V.F. Kosten van het geding

40. Aangezien HET HEERENHUIS in het ongelijk werd gesteld in het licht van haar vorderingen rechtstreeks gesteld t.a.v. geïntimeerden, dient zij te worden veroordeeld tot betaling van de kosten van het geding .

VI. BESLISSING

Het hof beslist bij wijze van arrest op tegenspraak.

De rechtspleging verliep verder in overeenstemming met de Wet van 15 juni 1935 op het gebruik van de taal in gerechtszaken.

Verklaart het hoger beroep toelaatbaar en beperkt gegrond.

Verklaart het incidenteel hoger beroep toelaatbaar en beperkt gegrond.

Hervormt de bestreden beslissing als volgt:

Zegt voor recht dat de ontwerpen CARGO-Fauteuil en de NIMBUS-Bijzettafel (in hun uitvoering voorwerp van onderhavige procedure) oorspronkelijk zijn en derhalve beschermd worden door het auteursrecht.

Wijzen de overige vorderingen af als ongegrond.

Veroordelen de NV HET HEERENHUIS ANTWERPEN tot betaling van de kosten van het geding aan geïntimeerden en als volgt begroot:

- Rechtsplegingsvergoeding eerste aanleg: € 8.400
- Rechtsplegingvergoeding hoger beroep: € 8.400

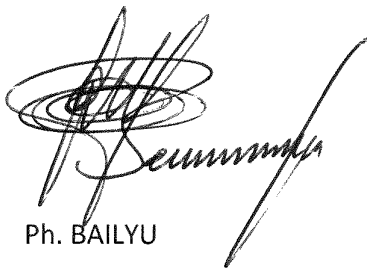
Dit arrest werd uitgesproken in de openbare zitting van **24 maart 2021** door

Mevrouw B. PONET Kamervoorzitter

De heer S. GRANATA Raadsheer

Mevrouw M. BRESSELEERS Raadsheer

De heer Ph. BAILYU Griffier

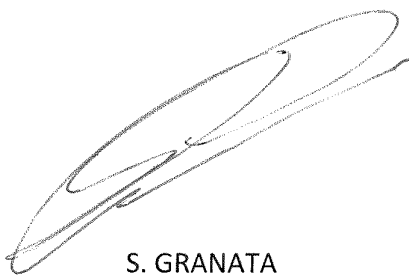

Ph. BAILYU

M. BRESSELEERS

S. GRANATA

B. PONET

